

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van het Sint-Pieterscollege te Leuven

Hoofdstructuur so

	Pedagogische eenheid	32987-126169
	Instellingsnummer	32987
	Instelling	Sint-Pieterscollege
directeur		Patrick VANDEWIELE
adres		Minderbroedersstraat 13 - 3000 LEUVEN
telefoon		016-22.44.64
fax		016-20.37.53
e-mail		directeur@sintpieterscollege.be
website/URL		http://www.sintpieterscollege.be
	Bestuur van de instelling	117507 - VZW Leuvense Katholieke Scholen Dijle te LEUVEN
adres		Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN
	Scholengemeenschap	112409 - SGKSO Leuven te LEUVEN
adres		Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/01/2012, 11/01/2012, 12/01/2012, 13/01/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	13/01/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	26/01/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Wouter Schelfhout
	Teamleden	Leander Froidcoeur William Vroonen

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	8
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	8
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	8
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	9
3.1 Biologie, chemie en fysica in de tweede graad Wetenschappen	9
3.2 Biologie, chemie en fysica in de derde graad Latijn-wetenschappen, Moderne talen- wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde	10
3.3 Cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen	12
3.4 Nederlands in de eerste graad A-stroom	14
3.5 Socio-economische initiatie in de eerste graad, economie in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Economie- wiskunde	15
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Professionalisering	17
4.2 Begeleiding	18
4.3 Evaluatie	20
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7. ADVIES	26
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	26

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het Sint-Pieterscollege is een ASO-school die alle studierichtingen van het algemeen secundair onderwijs aanbiedt, behalve deze met de component Sport. In vergelijking met Vlaamse referentiegegevens heeft de school een kansrijke leerlingenpopulatie. Er zijn weinig leerlingen van allochtone herkomst of met thuistaal anders dan Nederlands.

De school slaagt erin om met de meeste leerlingen een succesvolle schoolloopbaan af te leggen. De meerderheid van de leerlingen stroomt door in de eigen school en wordt tijdig naar een passende studierichting georiënteerd. In bepaalde leerjaren en studierichtingen is er echter een hoog aantal B- en/of C-attesten. Deze minder gunstige attesteringscijfers zijn enerzijds opmerkelijk, gezien de kwaliteitsvolle en brede leerlingenbegeleiding. Anderzijds zorgen het goede imago van de school in het Leuvense en het aangename schoolklimaat er voor dat ouders en leerlingen voor de klasgroep en de school blijven kiezen, zelfs ondanks herhaald tegenadvies. De deelnemingsgraad aan het hoger onderwijs is vanuit alle studierichtingen hoog. De leerlingen kiezen in verhouding tot het Vlaams gemiddelde meer voor het universitair onderwijs. De resultaten in het hoger onderwijs zijn voor de verschillende studierichtingen divers. Voor de meeste studierichtingen zijn ze overwegend goed. Voor andere studierichtingen liggen de resultaten echter beduidend lager, ook indien de leerlingen hebben gekozen voor een professionele bachelor opleiding.

Het erkenningsonderzoek op basis van de geselecteerde structuuronderdelen en vakken heeft uitgewezen dat de school de leerplanrealisatie voldoende systematisch opvolgt. De leerplanrealisatie voldoet echter niet voor fysica in de derde graad Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen. Dit is te wijten aan verschillende factoren, zowel op het niveau van de uitvoering als op beleidsniveau. Het aangeboden onderwijs is, schoolbreed, nog voor een aantal aspecten voor verbetering vatbaar. Het is een sterk punt dat het beleid heeft ingezet op de uitwerking van een leerlijn begeleid zelfstandig leren in de verschillende vakken. Toch blijft het een uitdaging om het werken aan meer competentiegericht onderwijs verder te concretiseren, bijvoorbeeld via de uitbreiding van het aantal leerlingenproeven, via het optimaliseren van het werken aan onderzoekscompetentie, via meer aandacht voor attitudes en vaardigheden gelinkt aan activerende werkvormen. Een sterk punt is dat de school inzet op een breed aanbod van projecten en activiteiten, ook tijdens de middagpauze, wat een aangenaam leer- en leefklimaat ondersteunt. Dit zet druk op de onderwijstijd, waardoor het bewaken hiervan belangrijk blijft. Verder worden leerinhouden op een voldoende tot hoog niveau van kennis en inzicht aangebracht. Toch moet er vooral in de derde graad op worden gelet dat men daarbij voor sommige leerlingen niet te ver gaat. Hieraan gelinkt is er in samengestelde lesgroepen nog te weinig aandacht voor differentiatie in aanpak en evaluatie. In een aantal gevallen bemoeilijken grote lesgroepen ook de leerplanrealisatie.

Uit het onderzoek van de geselecteerde procesvariabelen blijkt een gerichte invulling van de leerbegeleiding, zowel organisatorisch als op het niveau van de uitvoering. Indien nodig proberen de leraren hun leerlingen via remediëring weer op het juiste spoor te zetten. Aansluitend is er een structureel uitgewerkte studiebegeleiding waarbij wordt ingezet op het bijwerken van studievaardigheden. In de eerste graad worden specifieke lessen leren leren gegeven. Daarna is het gericht werken aan leren leren afhankelijk van het initiatief van de leraar. De beleidsmatige aansturing blijft hier nog beperkt. Vanaf dit schooljaar heeft de school stappen ondernomen om de remediëringsacties in kaart te brengen via het elektronisch platform en dat als basis voor een meer gerichte opvolging. De criteria voor het bepalen van concrete acties zijn echter nog weinig transparant.

Er zijn op schoolniveau nagenoeg geen ondersteunende richtlijnen voor de inhoudelijke vormgeving van de evaluatie. Het beleid legt de verantwoordelijkheid bij de vakgroepen. Dit heeft als resultaat dat er verschillen zijn in de evaluatiepraktijk. Er is onvoldoende

aandacht voor het evalueren van processen, actief leren, problemen oplossen, competenties en vakgebonden attitudes. De school is sterk gericht op een toetscultuur, waarbij de puntenverhouding tussen het dagelijks werk en de proefwerken wijst in de richting van een overwegend productgerichte evaluatie. Verder bevatten de rapporten vooral cijfergegevens. Commentaren op de rapporten zijn overwegend vaststellend. Ze verwijzen naar gewenste wijzigingen in studiehouding en maar weinig naar kennis- en vaardigheidsaspecten die voor verbetering vatbaar zijn. Gegevens over genomen remediëringsinitiatieven en over de opvolging ervan staan in beperkte mate op het rapport. Zowel het hanteren van uitgestelde beslissingen als het motiveren van B- en C-attesten verlopen niet altijd conform de regelgeving. Een verdere aansturing en opvolging van de evaluatiepraktijk dringt zich op. De school maakt er een prioritair werkpunt van vanaf volgend schooljaar.

Het nascholingsplan steunt op een gedragen visie en is behoorlijk gekoppeld aan het personeelsbeleid. De schoolleiding stimuleert de deskundigheidsbevordering aanzienlijk en ziet de vakgroep als een belangrijk platform voor professionalisering. Heel wat vakgroepen beschikken over een vakgroepvisie. Uit overzichten blijkt dat de school ruime aandacht besteedt aan algemeen pedagogische nascholing van zowel de schoolleiding als het personeelsteam. Verder worden veel inspanningen geleverd om beginnende leraren goed te begeleiden in het parcours van groeien in leraarschap. De deskundigheidsbevordering wint verder nog aan kwaliteit doordat de schoolleiding zich, gekoppeld aan een professionele vertrouwensrelatie, heel bewust laagdrempelig opstelt.

Het algemeen beleid van de school wordt gekenmerkt door een participatieve besluitvorming die er voor zorgt dat beleidslijnen met voldoende draagvlak worden uitgewerkt en gerealiseerd. Er is een duidelijke taakverdeling binnen een goed functionerend middenkader wat leidt tot een relevante delegering van taken. De implementatie tot op het vakniveau wordt ondersteund door een mix van formele en informele aansturing van de vakgroepen. Dit gaat gepaard met een overwegend goede vakgroepwerking. Bij dit alles is de schoolleiding gericht op voortdurende, maar ook haalbare ontwikkeling en bijsturing. De school besteedt via een uitgebreid traject aandacht aan kwaliteitszorg. Toch blijven zowel verzameling van gegevens als diepgang van de analyse nog te beperkt om een aantal concrete werkpunten aan te pakken.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. Het inspectieteam is ervan overtuigd dat de school de vastgestelde tekorten binnen de voorziene termijn kan wegwerken. De transparante structuur, de goede organisatie, de cultuur van participatie en de gerichtheid op voortdurende bijsturing en ontwikkeling zijn sterke hefboomen om de werkpunten aan te pakken en de kwaliteitsvolle aspecten te borgen. Gelinkt aan het hoog aantal B- en/of C-attesten in bepaalde leerjaren en studierichtingen, staat de school voor de uitdaging om de efficiëntie van haar deliberatiebeleid, evaluatiepraktijk en leerbegeleiding te verhogen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	Nederlands	
Graad 1	Latijn	Nederlands	
Graad 1	Moderne wetenschappen	Nederlands	SEI
Graad 2 ASO	Economie		economie
Graad 2 ASO	Humane wetenschappen		cultuurwetenschappen gedragwetenschappen
Graad 2 ASO	Wetenschappen	biologie chemie fysica	biologie chemie fysica
Graad 3 ASO	Economie-moderne talen		economie
Graad 3 ASO	Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO	Humane wetenschappen		cultuurwetenschappen gedragwetenschappen
Graad 3 ASO	Latijn-wetenschappen	biologie chemie fysica	biologie chemie fysica
Graad 3 ASO	Moderne talen-wetenschappen	biologie chemie fysica	biologie chemie fysica
Graad 3 ASO	Wetenschappen-wiskunde	biologie chemie fysica	biologie chemie fysica

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Biologie, chemie en fysica in de tweede graad Wetenschappen

Voldoet

Motivering

- De vaststellingen slaan op de basisvorming en het specifiek gedeelte van bovenvermelde studierichting. De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de vakgebonden eindtermen van de basisvorming en op de specifieke eindtermen, worden voor de drie vakken in Wetenschappen in voldoende mate gerealiseerd. Het wetenschapsonderwijs is voldoende motiverend en het bereikte studiepeil is goed. Voor biologie is de manier waarop het leerplan gerealiseerd wordt een voorbeeld van goede praktijk.
- De theoretische begrippen en concepten worden deskundig aangebracht, zodat de leerlingen een goede basis kunnen verwerven voor hun vervolgstudies. De beschikbare infrastructuur en leermiddelen worden gepast ingezet om de leerinhouden te visualiseren en bevorderen de leerplanrealisatie. Er is voldoende aandacht voor ICT-integratie in het onderwijsleerproces.
- Vooral in het tweede leerjaar gebeurt de aanbeng van de leerstof vaak onder de vorm van leerrijke zelfstandige opdrachten. Probleemoplossende vaardigheden worden gericht ontwikkeld, onder meer via een stapsgewijze aanbeng van strategieën voor het leren oplossen van vraagstukken.
- De leerlingenpractica worden vanaf het eerste leerjaar opgebouwd en geëvalueerd volgens de OVUR -strategie. Door het uitvoeren van voldoende leerlingenpractica ontwikkelen de leerlingen experimentele vaardigheden en realiseren zij de eindtermen over onderzoekend leren. Binnen de graad werd echter nog geen duidelijke leerlijn uitgewerkt om de opgaven en de verslagen van leerlingenexperimenten van meer naar minder gestuurd te laten evolueren. Bij het uitvoeren van experimenten wordt aandacht besteed aan veilig en verantwoord omgaan met materialen en producten. De omvangrijke lesgroepen zijn zeker niet bevorderlijk om de leerlingenproeven vlot te laten verlopen en verhinderen in sterke mate een degelijke evaluatie van de wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden. Door de verhouding dagelijks werk/proefwerken (25%/75%) is de bijdrage van de leerlingenpractica in de evaluatie zeer beperkt.
- In de lessen heerst een aangenaam werkklimaat. De leerlingen worden betrokken bij het leerproces en gestimuleerd tot actief meewerken en meedenken. Het vakjargon wordt correct aangebracht. De goed gestructureerde lessen en cursussen en de feedback op toetsen begeleiden en versterken het leerproces. Voor leerlingen met vakproblemen wordt in remediëring voorzien. Over studieresultaten en remediëringsacties wordt gecommuniceerd op de oudercontacten. De commentaren op de rapporten zijn meestal vaststellend, zonder echt concrete remediëringsvoorstellen.
- De evaluatie is gericht op de leerinhouden, maar nog te weinig op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is eenduidig en gevarieerd, maar er wordt voor de drie vakken hergebruik van proefwerkvragen vastgesteld, wat de validiteit in het gedrang brengt. De evaluatie is zowel kennis- als toepassingsgericht. Doordat dezelfde leerstofitems meermaals worden bevraagd, zijn de proefwerken soms nogal omvangrijk en bijgevolg minder efficiënt. De evaluatie van practica gebeurt niet op basis van heldere criteria die zowel het proces als het product in rekening brengen. De leerlingenresultaten voldoen voor de drie vakken met gemiddelden omstreeks 65 % en met slechts een beperkt aantal onvoldoendes.

- De formele vakgroepwerking is veeleer beperkt, maar er is geregeld informeel overleg. Men is nog niet toe aan een gezamenlijke vakgroep van de wetenschapsvakken en men blijft vooral per vak vergaderen. De organisatorische samenwerking is sterker dan de inhoudelijke. De leraren scholen zich geregeld bij. Multiplicatie en implementatie zijn wisselend en leraargebonden. De interne expertise wordt nog niet voldoende uitgewisseld. Infrastructuur, leermiddelen en chemische producten worden door de vakgroepen goed beheerd. De aankleding van de vaklokalen bevordert de belangstelling van de leerlingen voor de wetenschappelijke vakken.

3.2 Biologie, chemie en fysica in de derde graad Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde

Voldoet voor biologie en chemie

Voldoet voor fysica in Wetenschappen-wiskunde

Voldoet niet voor fysica in Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen

Motivering

- De vaststellingen slaan op de vakken biologie, chemie en fysica van de basisvorming en het specifiek gedeelte van de pool Wetenschappen in de derde graad.
- De leerplandoelstellingen betreffende de vakinhoudelijke eindtermen van de basisvorming en betreffende de specifieke eindtermen van het specifiek gedeelte voor de verschillende onderdelen 'Structuren', 'Interacties', 'Systemen', 'Tijd' en 'Genese en ontwikkeling' worden overwegend goed gerealiseerd. De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de gemeenschappelijke eindtermen 'Wetenschap en samenleving' en de specifieke eindtermen voor het onderdeel 'Natuurwetenschap en maatschappij' krijgen echter een veeleer gedeeltelijke invulling. In de leerlingencursussen zijn daarover weinig sporen terug te vinden, maar impliciet komen ze in het onderwijsproces wel voor.
- De meeste leerinhouden krijgen voldoende lestijd. In de lessen heerst een ontspannen leerklimaat en de leerlingen worden goed begeleid. De leraren maken gebruik van doelgerichte en leraarafhankelijk ook van onderzoeksgerichte werkvormen en de integratie van ICT in het onderwijs- en leerproces is ruim voldoende.
- De eindtermen en de leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan de theoretische leerinhouden worden over het algemeen in voldoende mate en op een goed niveau gerealiseerd. Wel worden de leerinhouden die op het einde van het schooljaar aan bod komen, soms op een drafsnelheid behandeld. Voor fysica is dat het geval in het eerste leerjaar voor 'kernfysica' (leerplandoelstellingen 38 tot 46) bij de leerlingen met twee lestijden en in het tweede leerjaar voor het item 'lichtgolven' (leerplandoelstellingen 81 tot 83) bij alle leerlingen van de pool. Leraargebonden overweegt hierbij opvallend het wiskundig formalisme op de fysische begripsvorming. Een aantal factoren ligt aan de basis van enkele hiaten in de leerplanrealisatie voor fysica in Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen. Het onderwijskundig handelen wordt sterker bepaald door de cursus en de wiskundige ondergrond dan door het leerplan. Hierdoor krijgen sommige leerinhouden te veel en andere te weinig aandacht. De opgestelde planningsdocumenten zijn weinig functioneel en de schoolkalender wordt er slechts deels in opgenomen. Onverwachte extra muuractiviteiten en lesuitval hypothekeren de leerplanrealisatie. Algemeen belemmert vooral de omvang van de meeste lesgroepen sterk het veilig en efficiënt uitvoeren van leerlingenpractica.
- De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de twaalf gemeenschappelijke eindtermen 'Onderzoekend leren/leren onderzoeken' krijgen vooral voor onderzoekend leren voldoende aandacht in de lessen biologie en chemie. In de lessen fysica komen deze vaardigheidsdoelen echter veeleer beperkt aan bod in de lesgroepen met 2 lestijden. Dit is vooral het gevolg van de aangewende methode die de meeste leerinhouden quasi uitsluitend mathematisch-theoretisch aanpakt in plaats van

proefondervindelijk. Hierdoor wordt er niet voldaan aan het verplichte minimum aantal leerlingenpractica, want vorig schooljaar waren er slechts 6 i.p.v. de minimum 8 voorgeschreven experimenten of onderzoeksopdrachten (gemeenschappelijke eindtermen wetenschappen 7 tot 12, vakgebonden eindtermen F5 en F6 en specifieke eindtermen 29 tot 31).

- De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen 'Onderzoekscompetentie²' van de pool Wetenschappen worden slechts fragmentarisch gerealiseerd. De voorbije twee schooljaren werkten alle leerlingen uit de pool Wetenschappen aan een onderzoeksopdracht binnen het vak chemie. De bijdrage hieraan vanuit de vakken en leraren biologie en fysica is erg beperkt. De evolutie van meer gesloten naar open onderzoeksopdrachten is nog bescheiden en er wordt nog weinig aandacht besteed aan het formuleren van onderzoeksvragen. Er is nog een weg af te leggen van onderzoekend leren naar leren onderzoeken en dit vanaf de tweede graad. Voor een ruimere deelname van alle wetenschapsvakken (inclusief aardrijkskunde) aan de ontwikkeling van de onderzoekscompetentie kan inspiratie gevonden worden in sommige projecten binnen de vrije ruimte of via een wetenschapsdag op schoolniveau. Het lessenrooster van de derde graad houdt soms nog te weinig rekening met het feit dat het uitvoeren van een practicum op het niveau van de onderzoekscompetentie langer dan één lesuur kan duren.
- Over het algemeen zijn de lesgroepen erg talrijk en soms zijn ze heterogeen qua niveau. Ook sommige samenstellingen dragen ertoe bij dat er zeer talrijke lesgroepen ontstaan voor de wetenschappelijke vakken. Het aanbieden van bijkomende lestijden voor fysica en chemie aan de leerlingen van de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde en Latijn-wiskunde is zeker ingegeven door de zorg voor de vervolgstudies van deze leerlingen. Echter bij de leerlingen van de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen wordt hierdoor de studiedruk sterk verhoogd, vermits ze voor fysica en chemie dan samenzitten met leerlingen die een veel betere basis hebben voor de wiskundig gerichte leerplanonderdelen en ze hierdoor geconfronteerd worden met een hoger lestempo en nog meer inzichtelijke toepassingen. Deze leerlingen uit de pool Wiskunde volgen voor fysica het leerplan D/2006/0279/058 i.p.v. 057 dat bedoeld is voor deze pool. De doelen van het leerplan 057 worden noch in de leerlingencursussen of de jaarplannen van de leraren, noch in de evaluaties (dagelijks werk en proefwerken) gemarkeerd bij de leerlingen die aansluiten bij het leerplan voor de pool Wetenschappen. Het specifiek gedeelte van een studierichting (waarvoor leerplannen nodig zijn) geeft 'het karakteristieke' van de studierichting weer, wat uniek is, waardoor differentiatie tussen leerlingen in de zin van werken en evalueren met verschillende leerplannen, niet mogelijk is (Codex art. 3, punt 31 en art. 146 §1). Voor chemie stelt dit probleem zich minder scherp omdat het daar gaat over één leerplannummer.
- In de lessen heerst over het algemeen een aangenaam werkklimaat en de leerlingen worden meestal actief betrokken bij de lessen. De beschikbare infrastructuur en leermiddelen bevorderen de leerplanrealisatie. De leerlingen worden degelijk voorbereid op de proefwerken en ze krijgen hierover feedback. De rapportcommentaren zijn echter veeleer vaststellend. Over remediërvorststellen wordt erg weinig gerapporteerd en slechts na de eerste proefwerken. Op vraag van de leerlingen wordt zowel binnen als buiten de lessen wetenschappen wel tijd vrijgemaakt voor het bijspijkeren van vakproblemen, maar er is geen systematische aanpak voor het leren leren.
- De evaluatie is gericht op de leerinhouden, maar nog te weinig op de leerplandoelstellingen. Er wordt ook hergebruik van examenvragen vastgesteld.

² SET 29: aan de hand van diverse methoden, waaronder geautomatiseerde, informatie verwerven en verwerken: verbaal, grafisch, in tabelvorm en wiskundig

SET 30: over een eenvoudig natuurwetenschappelijk probleem een opdracht plannen, uitvoeren en evalueren

SET 31: over onderzoeksresultaten en methode reflecteren en erover rapporteren

Hierdoor wordt de validiteit van de evaluatie gehypothekeerd. Voor fysica worden meerdere uitbreidingsdoelen bevestigd en in sommige proefwerken biologie en chemie ligt de nadruk nog te sterk op kennisreproductie. De vraagstelling is meestal wel gevarieerd, maar vooral voor chemie worden de opgaven nog te weinig gelinkt aan relevante contexten. De bijdrage van de leerlingenpractica in de evaluatie is door de gehanteerde verhouding (25%/75%) voor dagelijks werk/proefwerken miniem. De mondelinge proefwerken in juni voor het tweede leerjaar en voor fysica in de lesgroep van 3 lestijden in het eerste leerjaar zijn een goede voorbereiding op het vervolgonderwijs. Ze bestrijken voldoende de leerstof, maar hebben nog te weinig betrekking op de uitgevoerde proeven. De evaluatie van vaardigheden gebeurt enkel voor dagelijks werk en niet op basis van heldere criteria die zowel het proces als het product in rekening brengen. Algemeen zijn de resultaten van het eerste semester merkbaar lager dan deze van de tweede. Voor chemie en fysica zijn er nog een aantal herexamens, zowel in het eerste als tweede leerjaar. Dit spoort niet met de regelgeving. De resultaten van de leerlingen uit de pool Wetenschappen in het vervolgonderwijs zijn zeer goed voor de studierichting Wetenschappen-wiskunde vooral op universitair niveau en veeleer zwak voor de andere studierichtingen van de pool. De school neemt jaarlijks met enkele leerlingen deel aan wetenschappelijke olympiades met vaak goede resultaten.

- De leerlingenresultaten van het vorige schooljaar zijn behoorlijk, behalve voor fysica in de studierichtingen Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen, vooral in het eindjaar, waar de meeste leerlingen uitgaande van de resultaten duidelijk de leerplandoelstellingen niet bereikt hebben. Samen met de bovenvermelde tekortkomingen geeft dit aanleiding tot een in de tijd beperkt gunstig advies voor fysica in deze studierichtingen.

3.3 Cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen

Voldoet

Motivering

- De conclusie is gericht op de vakken cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede en de derde graad. Er is een duidelijke en leerplangerichte visie, die transparant vertaald wordt zowel in het cursusmateriaal en de evaluatiedocumenten van de leerlingen als in de plannings- en registratiedocumenten van de leraren. De school kan dan ook helder aantonen dat de specifieke eindtermen, de overkoepelende doelen en de leerplandoelstellingen in de tweede en de derde graad in voldoende mate gerealiseerd worden. De leerlingenresultaten zijn globaal van een behoorlijk niveau. Enkel het eerste leerjaar van de derde graad wijkt hier van af. De studierichting is nog te recent om al een analyse van de leerlingenresultaten of –participatie in het vervolgonderwijs te kunnen uitvoeren. Een terugkoppeling naar het studiepeil is nog niet mogelijk, maar de vakgroep is reeds bezig via contacten met oud-leerlingen informatie te verzamelen en waar mogelijk bijsturingen in het aanbod uit te voeren.
- De leerplanrealisatie is in de tweede en de derde graad kwaliteitsvol. De doelen waarrond de verschillende thema's zijn geclusterd, komen op een voldoende en evenwichtige wijze aan bod. Leerlingen krijgen maximale kansen om coherente begrippen- en denkkaders te verwerven, kritisch te bevragen en toe te passen op hedendaagse individuele, culturele, interculturele en maatschappelijke vraagstukken. Daarnaast krijgen ze kansen om communicatieve vaardigheden te exploreren en in te oefenen. Ook de doelen in verband met de onderzoekscompetentie krijgen een doordachte en gevarieerde invulling. Er zijn heldere leerlijnen en het geheel wordt aangestuurd door een duidelijke visie, zowel op het niveau van de vakgroep als op het niveau van het schoolbeleid.
- Het curriculum krijgt dankzij het organiseren van didactische uitstappen, het uitnodigen van gastsprekers en het aanbieden van eigentijdse artikelen, websites en visueel

materiaal een uitgesproken levensecht en eigentijds karakter. Uit de jaarlijkse overzichten blijkt dat er nog groeimogelijkheden zijn in het aanbieden van lesvervangende activiteiten. De materiële ondersteuning van de studierichting is beperkt en de leeromgeving is niet altijd voldoende leerkrachtig. Er is geen echt vaklokaal, waardoor er geen ruimte is voor het bevestigen van bijv. posters, wandkaarten, foto's of knipsels. De gebruikte leslokalen beschikken meestal wel over een computer en beamer. Hierdoor is de ICT-integratie door de leraren er, maar de implementatie op leerlingenniveau is niet overal even sterk. Er zijn zeker nog groeimogelijkheden op het vlak van het gebruik van de digitale leeromgeving. De lokalen bieden meestal wel voldoende ruimte voor een activerende didactische benadering van het onderwijsleerproces. De leraren maken hier niet altijd gebruik van om te kiezen voor interactieve werkvormen. Waar leraargestuurd gewerkt wordt, ligt het tempo niet hoog. Er is een klas- of schoolbibliotheek/mediatheek met een aantal referentiewerken en vaktijdschriften rond de specifieke vakgebieden.

- De leerbegeleiding vertoont sterke accenten met speciale aandacht voor instromers en leerlingen die extra zorg nodig hebben. Waar gekozen wordt voor activerende werkvormen, boeiende oefeningen en doordachte opdrachten worden de leerlingen uitgedaagd om coöperatief en grondig met de leerinhouden aan de slag te gaan. De opdrachtenfiches bevatten heldere instructies en een duidelijke planning. Er is een positieve evolutie wat het formuleren van evaluatiecriteria en het vermelden van een puntenverdeling betreft. Er is systematisch aandacht voor het formuleren van tussentijdse mondelinge en schriftelijke feedback. Op die manier worden leerprocessen kwaliteitsvol bijgestuurd.
- De vakgroepwerking getuigt van een uitgesproken dynamiek. Het lerarenteam investeert in kwaliteitsvol overleg met de ondersteuning van de schoolleiding. Het team heeft een graad- en vakoverschrijdende leerlijn ontwikkeld, heeft de leerlingenevaluatie leerplangericht gescreend en stuurt het studiemateriaal en de opdrachten permanent bij.
- De evaluatie is voldoende afgestemd op de leerplandoelen. De toetsvragen zijn representatief voor de examenvragen; de vraagstelling is gevarieerd en peilt naar verschillende beheersingsniveaus (kennis, inzicht, toepassen). In de derde graad zijn sommige toetsen nog te eenzijdig kennisreproductief. Bij mondelinge proefwerken werken de leraren niet met modelantwoorden met bijhorende puntenverdeling, waardoor de validiteit van deze evaluatie in het gedrang kan komen. Voor de taken en opdrachten maakt de vakgroep werk van het ontwikkelen van transparante evaluatiecriteria, maar op het vlak van verfijning en gelijkgerichtheid zijn er bijkomende initiatieven en afspraken aan de orde. Er zijn waardevolle aanzetten tot 'peer'-evaluatie. Ook het systematisch communiceren van de puntenverdeling bevordert de transparantie van de leerlingenevaluatie. Verder beantwoordt het overwicht in de puntenverhouding voor de proefwerken (75 %) niet aan de procesevaluatie en het competentieleren zoals de leerplannen vragen. Leraren proberen wel de evaluatie van een aantal taken te verrekenen in het puntentotaal van de proefwerken, maar dit gebeurt niet overal voldoende transparant. In enkele gevallen kon de school de evaluatiedocumenten van de leerlingen slechts gedeeltelijk voorleggen.

3.4 Nederlands in de eerste graad A-stroom

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelstellingen in de basisvorming Nederlands worden in voldoende mate gerealiseerd. De vakgroep voert gradueel de inzichten van het nieuwe leerplan D/2010/016 in. Dit betekent dat dit schooljaar in het tweede leerjaar van de eerste graad gestart werd met een aangepaste pedagogisch-didactische aanpak en het vak bijgevolg nog inhoudelijke groeimogelijkheden heeft. Aansluitend hierbij werd een nieuw leer- en werkboek geïntroduceerd.
- De leerplanrealisatie bereikt een behoorlijk peil en heel wat nieuwe inzichten hebben de weg naar de klas gevonden. De ontwikkeling van het taalgebruik van de leerlingen in concrete situaties wordt geoefend volgens de eisen van het leerplan (structurend en beoordelend). De overwegend talrijke lesgroepen staan optimale oefenkansen echter in de weg. Het oriënteren en reflecteren binnen de OVUR-strategie³ wordt door iedereen voldoende duidelijk aangebracht.
- De vakgroepwerking is sterk. Een blijvende inzet van de leraren is nodig om de resterende uitdagingen aan te gaan. De reflectie over de taalbeschouwelijke component op basis van de eigen schrijfproducten is nog niet voldoende ingeburgerd. Strategieën en stappenplannen worden nog te weinig ingezet. Luister- en spreekvaardigheid zijn nog te vaak gericht op het product of op het louter verwerven van evaluatiegegevens, waardoor het proces, de onderliggende strategieën maar ook de oefentijd onvoldoende ruimte krijgen. De vernieuwde aanpak van het leerplan vraagt echter meer aandacht voor strategieën en vakgebonden attitudes.
- Graadoverstijgend is een aantal leerlijnen over de leerjaren en graden heen uitgezet. In deze beginfase zijn de uitgewerkte leerlijnen nog weinig geconcretiseerd in het verwerkingsniveau en in de moeilijkheidsgraad van de opdrachten. Verder ontbreekt een groeilijn in het hanteren van de evaluatiecriteria.
- Het aanzetten tot literaire competentie en leesplezier is ruim. De literatuurcomponent vertrekt voldoende vanuit de leeservaring. De doelen zijn gericht op het leesplezier en op de aanzet tot literaire competentie, waarbij zowel de tekstverwerking als creatieve opdrachten aan bod komen. De introductie van de leesportfolio's biedt mogelijkheden om de leesontwikkeling van de leerlingen duidelijk in kaart in te brengen.
- In de eerste graad zijn er geen taalklassen. De school levert inspanningen om audiovisuele ondersteuning en ICT-integratie mogelijk te maken. De integratie ervan op leerlingenniveau verloopt echter mondjesmaat. Ook het gebruik van taal- en taakgerichte werkvormen behoort nog niet tot de dagelijkse praktijk.
- Binnen de eerste graad wordt sterk en met veel inzet samengewerkt. De leraren creëren een positief en prikkelend leerklimaat. Een doordachte didactische aanpak en gevarieerde motiverende initiatieven betrekken de leerlingen en creëren voldoende leerkansen. De leerlingen worden goed begeleid en ondersteund. De school werkt al enkele jaren met instrumenten om de beginsituatie en de ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen. Vanaf dit schooljaar wil men ook aangepaste remediëring voor de taalachterstanden aanbieden. Bij de uitwerking van andere waardevolle initiatieven rond taalbeleid en leer- of leerlingenbegeleiding krijgen de leraren beleidsmatig de nodige weerklank en ondersteuning om het gunstig leer- en leefklimaat te handhaven.
- Het overwicht in de puntenverhouding voor de proefwerken (75 %) beantwoordt niet aan de procesevaluatie zoals het leerplan vraagt. Leraren proberen wel de evaluatie van een aantal vaardigheden te verrekenen in het puntentotaal van de proefwerken, maar dit gebeurt niet overal voldoende transparant. De validiteit van de evaluatie komt hierdoor in het gedrang. De introductie en vooral het consequent gebruik van de

³ Oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren.

schrijf-, lees-, luister- en spreekportfolio's komt de duidelijkheid van de evaluatie wel ten goede.

- De evaluatie maakt niet altijd integraal deel uit van het leerproces en ze is nog geregeld een doel op zich. Ze maakt daardoor de ontwikkelingsgang van de leerling niet duidelijk. Omdat de evaluatie hoofdzakelijk productgericht is, krijgen de processen die de jongeren gebruiken bij het plannen, uitvoeren en beoordelen van taaltaken, onvoldoende aandacht. De evaluatie van taalbeschouwing is niet altijd voldoende gekoppeld aan de schrijfvaardigheid van de leerling. Vakgebonden attitudes, die in het nieuwe leerplan een uitdrukkelijke plaats opeisen, worden onvoldoende duidelijk opgenomen. De link met de leerplandoelstellingen en eindtermen is niet altijd duidelijk.

3.5 Socio-economische initiatie in de eerste graad, economie in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Economie-wiskunde

Voldoet voor socio-economische initiatie in de basisoptie Moderne wetenschappen

Voldoet voor economie in de tweede en derde graad Economie-moderne talen en Economie-wiskunde

Motivering

- De leerplandoelen voor socio-economische initiatie in de eerste graad worden voldoende gerealiseerd. De leraren maken vooral gebruik van actieve onderwijsleergesprekken en levendig frontaal doceren. Daarnaast start men met een leerlijn begeleid zelfstandig leren die loopt tot het zesde leerjaar. Er wordt gestart met enkele kleine opdrachten waarbij de leerlingen onder begeleiding bepaalde leerinhouden toepassen en er wordt geëindigd met enkele grotere, meer zelfstandige opdrachten. De leerlingen werken ook aan twee relevante en goed uitgewerkte projecten waarbij er voldoende samenwerking is met de component Wetenschappelijk werk uit het leerplan. Bij deze projecten wordt in verhouding echter nog vaak gestuurd door de leraren via onderwijsleergesprek en blijft de aandacht voor zelfstandig werk beperkt.
- De eindtermen en leerplandoelen voor economie in de tweede en derde graad worden voldoende gerealiseerd. Ook hier maken de leraren gebruik van actieve onderwijsleergesprekken en levendig frontaal doceren. Voor de competentiegerichte leerplandoelen voorziet men voldoende opdrachten om deze actief in te oefenen. De boekhoudkundige inzichten worden aangebracht in het eerste leerjaar van de tweede graad en worden herhaald in het tweede leerjaar. Er is een relevante uitdieping van het boekhouden, gelinkt aan bedrijfseconomische inzichten, in een complementair lesuur in II,1. In de derde graad worden de leerplandoelstellingen op vlak van algemene economie met diepgang gelinkt aan de actualiteit.
- Er is, binnen een graduele leerlijn, voldoende aandacht voor begeleid zelfstandig leren. In de tweede graad gaat het daarbij zowel om meer afgebakende opdrachten als om een aantal uitgebreidere onderzoeksprojecten. Daarbij wordt ook een voldoende basis gelegd voor het werken aan onderzoekscompetentie. In de derde graad zijn er een aantal opdrachten die vooral gelinkt zijn aan de leerinhouden bedrijfswetenschappen. In III,1 gaat het daarbij om het uitvoeren van onderzoeken op het vlak van ondernemingsplanning, financiële analyse en investeren. In III,2 wordt het werken aan onderzoekscompetentie gelinkt aan de mini-onderneming. Daarbij moeten de leerlingen in een eerste fase de haalbaarheid van hun product onderzoeken. In een tweede fase gaat elk departement een meer specifieke onderzoeksvraag formuleren die verbonden is aan het desbetreffende aspect van de bedrijfsvoering. Via deze aanpak moeten de leerlingen zich oriënteren op een onderzoeksprobleem door gericht informatie te verzamelen, te ordenen en te bewerken (SET16) en moeten ze rapporteren over de onderzoeksresultaten en conclusies en deze confronteren met andere standpunten (SET18). Daarbij komen ook presentatie- en coöperatieve

vaardigheden aan bod. Overkoepelend is er ook voldoende aandacht voor het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van de onderzoeksoopdrachten (SET17). Werkpunten zijn wel dat bij een aantal opdrachten de diepgang van de onderzoeksvragen (SET16) en de mate waarin op basis van de gevonden informatie moet worden doorgedacht en verbanden worden gelegd (SET 18) beperkt blijven. Dit heeft te maken met de situatie waarbij zowel de begeleiding van de mini-onderneming als het daaraan gekoppelde werken aan onderzoekscompetentie moet gebeuren binnen de lessen.

- Het realiteitsgerichte karakter van de lessen wordt verhoogd via een relevante integratie van de actualiteit, door een (nog beperkt) aantal bedrijfsbezoeken in de tweede graad, door het uitnodigen van een ondernemer voor de klas en door de kwaliteitsvolle begeleiding en uitvoering van een mini-onderneming in de derde graad. Er is nog groeimarge voor de verdere integratie van ICT.
- De materiële uitrusting voldoet. De leraren zijn per week een uur vast ingeroosterd in een ICT-lokaal. Voor socio-economische initiatie is er nog geen vaste inroostering, maar is er wel voldoende ICT-infrastructuur beschikbaar. In het kader van de uitbouw van activerende werkvormen dringt een verdere aankoop van informatiedragers (kranten, tijdschriften, kaarten) zich op.
- De leraren ondersteunen de leerlingen bij hun leerprocessen. De resultaten waren de laatste jaren overwegend goed. Waar nodig wordt gericht geremedieerd. Er is een inhaalpakket voor instromers in II,2 en III,1. Er wordt leraargebonden aandacht geschonken aan aspecten van leren leren, met bijv. aandacht voor het leren schematiseren. Er werd echter nog geen graduele leerlijn uitgewerkt waarbij elke leraar verder bouwt en herhaalt waar nodig. Bij de opdrachten op vlak van begeleid zelfstandig leren worden mogelijkheden tot differentiatie ingebouwd. Er is echter nog een groeimarge om ook bij de andere lessen gebruik te maken van verschillende activerende werkvormen en meer mogelijkheden te creëren om gericht in te spelen op de leerprocessen.
- Er wordt sporadisch aandacht besteed aan het uitleggen van vaktaalwoorden. Sommige leraren leggen een lijst met definities van vaktermen aan. Leerlingen krijgen voldoende spreekruimte. Verder is er aandacht voor de kwaliteit en eenduidigheid van vragen in toetsen en proefwerken.
- De evaluatie is voldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen en voldoende transparant en eenduidig te begrijpen. Er is in de tweede en derde graad aandacht voor zowel reproductieve vragen, als toepassingsvragen en inzichtelijke vragen, zodat een voldoende zicht op de mogelijkheden van de leerlingen kan worden verkregen. In de eerste graad gaat er minder aandacht naar inzichtelijke vragen. Er zijn enkele aanzetten tot procesevaluatie van competenties naar aanleiding van de (onderzoeks)opdrachten. Toch worden de formatieve mogelijkheden van de evaluatie nog onderbenut, wat ook gelinkt is aan de verhouding proefwerken-dagelijks werk (75-25%). De leerlingen halen goede jaarresultaten in de school voor economie. Ze presteren echter niet altijd zo goed bij verdere studies.
- Er is een goede vakgroepwerking. De vakgroep maakt o.m. werk van een gezamenlijke uitwerking van proefwerken en opdrachten, van een inhoudelijke leerlijn en van een leerlijn op vlak van begeleid zelfstandig leren. De beleidsoptie om collega's parallel te laten werken stimuleert het overleg en de uitwisseling van kennis en informatie. In de derde graad is er nog geen vakoverleg met collega's uit andere scholen van de scholengemeenschap. Leraren en vakgroep stellen de eigen werking voldoende in vraag en stellen verdere ontwikkelingsdoelen voorop (bijv. op vlak van activerende opdrachten, de integratie van ICT). Er is voldoende aandacht voor nascholing. Dit alles geeft voldoende vertrouwen dat de vakgroep de hiervoor gestelde uitdagingen op een professionele wijze zal aangaan.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- Het nascholingsbeleid kadert binnen een heldere visie op deskundigheidsbevordering en is verankerd aan verschillende schoolbetrokken domeinen. Per schooljaar worden daarbij een aantal focussen gelegd. Deze vormen de rode draden binnen het nascholingsplan.
- Het nascholingsbeleid is behoorlijk gekoppeld aan het personeelsbeleid. De schoolleiding trekt bewust deze kaart omwille van het jonge personeelsbestand, maar evenzeer als stimulus bij het groeien in gelijkgerichtheid qua professionalisering.
- Voor het geheel van de deskundigheidsbevordering wordt op het niveau van de scholengemeenschap een aantal initiatieven genomen. De school heeft verder zelf een aantal criteria en afspraken vastgelegd. Het nascholingsplan steunt op een gedragen visie. Deze is het resultaat van een behoeftepeiling en gekozen prioriteiten op schoolniveau. De school gaat goed om met het bestaande nascholingsaanbod en maakt overwogen keuzes.
- De schoolleiding stimuleert de deskundigheidsbevordering aanzienlijk. De informatiestroom over mogelijkheden tot professionalisering verloopt gestructureerd. De school beschikt over duidelijke procedures voor het aanvragen en evalueren van gevolgde nascholing. Het personeel wordt duidelijk geïnformeerd over het navormingsaanbod, maar de schoolleiding responsabiliseert hiervoor ook de vakgroepen.
- De schoolleiding ziet de vakgroep als een belangrijk platform voor professionalisering. Heel wat vakgroepen beschikken over een vakgroepvisie. De vakgroepen komen regelmatig samen en er zijn een aantal opgelegde agendapunten. Zowel uit gesprekken als uit lectuur van de vakgroepverslagen blijkt dat de kwaliteit van de vakgroepen aanzienlijke verschillen vertoont. Dit manifesteert zich vooral op het vlak van de leerplanstudie en het implementeren van nieuwe onderwijsitems.
- Uit overzichten blijkt dat de school ruime aandacht besteedt aan algemeen pedagogische nascholing van zowel de schoolleiding als het personeelsteam. Er is eveneens een vrij evenwichtige verdeling t.a.v. studierichtingen en vakken. De school gebruikt de nascholingsgelden correct en investeert daarbij ook nog extra financiële middelen ten behoeve van de deskundigheidsbevordering. In een aantal gevallen organiseert de school vanuit bepaalde prioriteiten en/of uit praktische overwegingen ook zelf nascholing, al of niet in samenwerking met de scholengemeenschap. Voorts is een interessant leertraject voor nieuwe en tweedejaars leraren uitgestippeld. Via coaching, peter- en meterschap alsook de vakgroepen worden veel inspanningen geleverd om beginnende leraren goed te begeleiden in het parcours van groeien in leraarschap.
- Binnen de functioneringsgesprekken vormt de deskundigheidsbevordering een vast item. De schoolleiding poogt om ook via deze manier de onderwijskwaliteit te bewaken en te stimuleren en dit in een goede verhouding te plaatsen t.a.v. het welbevinden van elk personeelslid. Finaal wint de deskundigheidsbevordering ook aan kwaliteit vanuit

het feit dat de schoolleiding zich heel bewust laagdrempelig opstelt, gekoppeld aan een professionele vertrouwensrelatie.

- Met het oog op interne kwaliteitszorg legt de school te weinig de effecten vast die zij beoogt met het professionaliseringsbeleid.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft een uitgeschreven visie op leerlingenbegeleiding, waarvan leerbegeleiding een onderdeel vormt. Er zijn formele afspraken, richtlijnen en procedures, die een referentiekader vormen voor een kwaliteitsvolle leerbegeleiding.
- Er is een uitgebreide structurele ondersteuning. Meer dan 20 bpt⁴-uren gaan naar specifieke contactmomenten voor studiebegeleiding, verspreid over verschillende leraren. Deze opdrachten zijn ook wisselend zodat een zo groot mogelijk deel van het korps hier ervaring mee opdoet. In de derde graad zijn voor wetenschappen en wiskunde inhaallessen voorzien. In elke graad is er een coördinator die dit opvolgt en er is een overkoepelend intern leerlingenbegeleider. Samen met de directie en een CLB-medewerker vormen zij een stuurgroep die het geheel van de begeleiding aanstuurt en opvolgt.
- Globaal zijn er voldoende klassenraden (portretterend, begeleidend en delibererend). Er is slechts één klassenraad voor de kerstexamens, maar de opvolging in de loop van het eerste semester wordt eventueel aangevuld door klassenraden ad hoc en door een bijkomende screening van de leerlingenresultaten door de coördinatoren. Toch is er hierdoor minder aandacht voor remediëring tijdens het eerste semester waardoor deze te laat kan komen. De klassenraden worden bijgewoond door een directielid en/of coördinator. Leraren worden daarbij aangezet tot remediëring. Vanaf dit schooljaar heeft de school stappen ondernomen om per leerling via het elektronisch platform remediëringsacties in kaart te brengen als basis voor een meer gerichte opvolging. Ook het lerarenkorps wordt geresponsabiliseerd om dit mee in kaart te brengen. Dit verloopt nog met verschillende snelheden. De criteria voor het bepalen van concrete acties zijn nog weinig transparant. De begeleidingsacties worden nog niet aangewend om de attestering en het oriënteringsadvies te motiveren.
- De school werkt al enkele jaren met instrumenten om de beginsituatie en de ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen. Vanaf dit schooljaar wil men ook aangepaste remediëring voor de taalachterstanden aanbieden. De school gebruikt het dossier leerlingenbegeleiding 'Leerweg op maat' voor de opvang van een nog beperkte groep leerlingen met een structurele taalachterstand Nederlands en/of Frans. Dit werd door de scholengemeenschap ontwikkeld in een proeftuinproject. De school investeert hierin 5 bpt-uren, maar daarbij is er ook samenwerking met de verdere uitwerking van een breder talenbeleid naar alle leerlingen.
- Voor leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen zijn ondersteunende en begeleidende maatregelen uitgewerkt, die beschikbaar zijn op het elektronisch platform.
- De school neemt deel aan het buddy-project van de stad Leuven. Dit project geeft individuele, naschoolse studiebegeleiding, verzorgd door studenten lerarenopleiding

⁴ Bijzondere pedagogische taken

van de hogeschool en van de universiteit. Leerlingen leren om gestructureerd en ordelijk te studeren en huiswerk te maken (taalachterstand, leerstoornissen).

- De school ondersteunt de communicatie met de leerlingen en ouders over het leerproces via het gebruik van een elektronisch agenda en een plan- en communicatieagenda, overzichtelijke rapporten, voldoende oudercontacten en waar nodig bijkomende gerichte communicatie. Rapportcommentaren blijven nog overwegend attitudinaal. Remediëring die werd afgesproken via de klassenraad wordt wel vermeld. Mogelijke afwezigheden worden goed opgevolgd en in kaart gebracht.
- De interactie tussen leerlingen en leraren verloopt spontaan en gedisciplineerd. In de school heerst een aangenaam leer – en leefklimaat, dit ook door de vele activiteiten die (onder meer door de leerlingen zelf) worden georganiseerd.
- De leerbegeleiding wordt in het eerste en tweede leerjaar van de eerste graad functioneel ondersteund door het uur sociale activiteiten, waarin de leerlingen instructies krijgen over leren leren en waarbij er ook aandacht is voor zelfconceptverheldering in het kader van studieloopbaanbegeleiding. Na de eerste graad is het gericht werken aan leren leren leraarafhankelijk en gebeurt een gerichte bijsturing van studievaardigheden vooral nog via bijwerklessen studiebegeleiding. In alle graden wordt in de meeste vakken informatie gegeven over wat leerlingen moeten kennen en kunnen. Na toetsen wordt vaak ook feedback gegeven.
- Er is impliciete aandacht voor het preventief werken aan leren leren geïntegreerd binnen de vakken via het stimuleren en uitwerken van leerlijnen op vlak van begeleid zelfstandig leren in de verschillende vakgroepen. Er zijn echter geen verdere afspraken op vlak van het werken aan een concrete integratie van studievaardigheden (bijv. via het leren maken van samenvattingen). Binnen de vakken wordt 'leren leren' dus nog niet opgebouwd binnen een spiraalcurriculum waarbij in iedere graad aan de reeds aangebrachte vaardigheden iets wordt toegevoegd (cfr. de vernieuwde vakoverschrijdende eindtermen).
- De school zet vanuit haar visie, afspraken en via de begeleidende klassenraden haar leraren aan tot remediëring. De leraren nemen over het algemeen hun verantwoordelijk op in de eerstelijnszorg. De concrete invulling vertoont leraarafhankelijk wel sterke verschillen. Enerzijds is er een groep leraren die de verantwoordelijkheid voor bijsturing grotendeels bij de leerlingen legt. Deze leraren beperken zich tot raadgevende commentaren, soms louter attitudinaal, soms verwijzend naar bijkomende oefeningen die kunnen worden gemaakt. Anderzijds is er een groeiende groep leraren die met een doorgedreven aanpak (via bijv. structurele bijlessen, hertoetsen, begeleidingsplannen, aandacht voor studievaardigheden) kort op de bal spelen. Er zijn ook specifieke inhaalpakketten voor instromers. Niet alle leraren gebruiken de (soms al te sterk summatief gerichte) evaluatie om vakinhoudelijke remediërvorstellen te formuleren, waarbij er ook aandacht is om de onderwijsprocessen in de lessen zelf bij te sturen. Differentiatie tijdens de lessen blijft vaak nog beperkt.
- De school heeft de laatste jaren veel aandacht gehad voor de ontwikkeling van haar leer(lingen)begeleiding. Op geregelde tijdstippen heeft de stuurgroep haar eigen werking geëvalueerd en bijgestuurd. Er was aandacht voor de nodige professionalisering. Verder waren er een aantal eerste aanzetten tot evaluatie van de doeltreffendheid van de tweedelijnsbegeleiding. Al bij al bleef het meten van de effecten van de leerbegeleiding beperkt.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft geen specifieke visietekst voor haar evaluatiebeleid. Met betrekking tot de evaluatie legt ze hoofdzakelijk organisatorische en procedurele aspecten vast. Om de evaluatiepraktijk beter af te stemmen op de verschuivingen in de leerplannen stimuleert de schoolleiding de vakgroepen om meer aandacht te hebben voor procesevaluatie en voor de evaluatie van vaardigheden en competenties. Ter voorbereiding van de pedagogische studiedag van het volgende schooljaar met als thema 'evaluatie' wordt thans aan de vakgroepen gevraagd na te denken over de verplichte link tussen enerzijds de leerplandoelstellingen en het leerplanconcept en anderzijds de evaluatie en over de representativiteit van het dagelijks werk. De school wil hierbij de evaluatie laten sporen met haar onderwijs- en opvoedingsproject.
- De schooldocumenten bevatten weinig ondersteunende richtlijnen over de inhoudelijke vormgeving van de evaluatie. Het beleid legt de verantwoordelijkheid voor aspecten zoals validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, efficiëntie, objectiviteit en normering bij de vakgroepen. Dit resulteert in verschillen m.b.t. de evaluatiepraktijk. Sommige vakgroepen moeten nog een weg afleggen rond procesevaluatie en rond een transparante inventarisering van de verworvenheden rond kennis, vaardigheden en attitudes. Zij kunnen voor bijkomende ondersteuning wel een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst, waarmee de school in een aantal gevallen vlotte contacten onderhoudt.
- Over het algemeen verloopt de evaluatie op conventionele wijze en is ze weinig geënt op recente leerplanconcepten zoals het competentie ontwikkelend leren. Er is wel aandacht voor procesgerichte evaluatiemethodes bij de opdrachten op het vlak van de onderzoekscompetentie en in de onderzoeksprojecten in de vrije ruimte. In de toetsen en de proefwerken van sommige vakken is de evaluatie overwegend kennis- en productgericht. Meer leerlinggerichte evaluatievormen zoals zelf- en peerevaluatie komen sporadisch aan bod. De school is sterk gericht op een toetscultuur, waarbij de evaluatiegegevens onvoldoende worden aangewend om het onderwijsleerproces bij te sturen. De doelstelling van het evaluatiebeleid dat de evaluatiepraktijk de leerlingen moet toelaten vast te stellen wat ze al aankunnen en wat hun leerwinst is, wordt hierdoor nog niet bereikt. De mondelinge proefwerken in het eindjaar voor een aantal vakken zijn een goede voorbereiding op het examensysteem in het vervolgonderwijs. Niet alle leraren werken echter met een modeloplossing met bijhorende puntenverdeling wat de validiteit van dit – qua aandeel in het eindtotaal- belangrijk deel van de evaluatie in het gedrang kan brengen.
- De verhouding dagelijks werk/proefwerken is voor de meeste vakken op 25%/75% vastgelegd, wat minder ruimte geeft voor formatieve procesevaluatie. Voor informatica en de moderne vreemde talen, behalve Frans en Duits in de tweede graad is de verhouding 50%/50%. Voor een aantal vakken godsdienst, LO, MO, PO en techniek wordt permanente, zijnde vooral gespreide evaluatie, gehanteerd. Dat geldt ook voor een aantal vakken in de vrije ruimte van de derde graad. De school beseft dat het belang toegekend aan de proefwerken het persoonlijk werk van de leerlingen weinig honoreert en het actief leren en procesmatig evalueren weinig stimuleert. Voor de evaluatie van attitudes kwam men nog niet tot schoolbrede afspraken.
- Er wordt gewaakt over de gelijkgerichtheid van de proefwerken voor parallelklassen en er wordt gestreefd naar gemeenschappelijke proefwerken waar dat mogelijk is. Voor het overige volgt de schoolleiding de vakgebonden evaluatiepraktijk slechts in beperkte mate op. Dit heeft voor gevolg dat er in een aantal vakgroepen weinig

expliciete aandacht wordt besteed aan de inhoudelijke kwaliteit van de evaluatie, wat voor bepaalde vakken leidt tot hergebruik van examenvragen.

- Soms wordt de evaluatiepraktijk onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen, doordat het leerboek meer dan het leerplan als referentie wordt beschouwd. Reproductie en kennis overwegen dan nog sterk en er wordt niet altijd een gepast onderscheid gemaakt tussen basis- en uitbreidingsdoelstellingen, wat de studiedruk bij sommige leerlingen onnodig verhoogt. De vraagstelling is soms eenzijdig. Hierdoor boeten toetsen en proefwerken soms in aan validiteit, betrouwbaarheid en efficiëntie.
- Globaal voldoen de leerlingresultaten, hoewel er soms erg lage gemiddelden zijn. Tekorten situeren zich meestal wel gelijktijdig voor meerdere vakken. Dit leidt vooral in het tweede leerjaar van de eerste graad en in beide leerjaren van de tweede graad tot veel B- en C-attesten in vergelijking met de Vlaamse referentiecijfers. Opvallend in 1A is het groot aantal B-attesten met clausulering voor Latijn. Gelinkt aan de verhouding van het groot aantal klassen 'klassieke studiën' ten opzichte van 'moderne wetenschappen' doet dit vragen rijzen over het intakebeleid. Ook in de derde graad worden nog geregeld C-attesten toegekend. In de eerste en de tweede graad respecteert de school de regelgeving met betrekking tot de uitgestelde beslissingen, maar in de derde graad blijven bijkomende proeven niet beperkt tot individuele en uitzonderlijke gevallen. De school voldoet hiermee nog niet aan de regelgeving. Daarnaast hanteert de school een systeem van officiële waarschuwingen en vakantietaken bij een A- of B-attest. Hierbij wordt het initiatief qua bijwerken tijdens de vakantie vooral bij de leerling gelegd en zwakke resultaten zijn een bezwarend element bij de beslissingsklassenraad van het volgende leerjaar.
- De deliberatiepraktijk is prospectief en streeft een zo goed mogelijke oriëntering van de leerlingen na. Met het oog op een individuele beoordeling in hoofde van elke leerling, werden er geen algemene deliberatiecriteria uitgeschreven. De gegevens van de leerlingenbegeleiding vormen naast de resultaten een vast onderdeel van elke beslissing. Via adviezen bij A-, B- of C- attesten worden de leerlingen zowel binnen als buiten de school ge(her)oriënteerd. Toch zijn er heel wat ouders en leerlingen die de adviezen bij A-attesten niet opvolgen en de daaropvolgende jaren in de school toch moeten veranderen van studierichting. De beperkte onderbouwing van de adviezen vanuit de remediëring speelt hier een rol. Daarnaast is er een groot aantal leerlingen dat de school verlaat, vooral na een B-attest in de tweede graad. Deze leerlingen worden qua studieresultaten verder opgevolgd en ze blijken het in hun nieuwe school meestal goed te doen.
- De B- en C-attesten worden schriftelijk enkel gemotiveerd op basis van de tekorten. Ouders en leerlingen krijgen mondeling weliswaar ruimere toelichting, maar er is geen schriftelijke motivering die alle elementen omvat die hebben geleid tot de beslissing van de delibererende klassenraad (o.a. inhoudelijke analyse van de tekorten en de aangeboden remediëringsinitiatieven), wat nochtans een belangrijke basis is voor de deliberatie en oriëntering. De school overtreedt hier de regelgeving.
- Het aantal rapporten dagelijks werk is per graad vastgelegd waarbij niet altijd voor alle vakken wordt gerapporteerd. In de meeste taalvakken is men geleidelijk aan het afstappen van de opsplitsing kennis/vaardigheden omdat er meer geïntegreerd wordt gewerkt en geëvalueerd, waarbij het aandeel en het belang van de communicatieve vaardigheden toeneemt naarmate de schoolloopbaan van de leerling vordert. Verder zijn de toelichtingen op de rapporten overwegend vaststellend. Ze verwijzen naar gewenste wijzigingen in studiehouding en maar weinig naar kennis- en vaardigheidsaspecten die voor verbetering vatbaar zijn. Gegevens over genomen remediëringsinitiatieven en over de opvolging ervan staan in beperkte mate op het rapport, maar zijn wel centraal beschikbaar. De behaalde resultaten worden aan de ouders toegelicht tijdens de oudercontacten. Daarnaast worden de ouders van leerlingen, voor wie de klassenraad een gesprek noodzakelijk acht, naar school uitgenodigd om de problemen te bespreken en bepaalde afspraken te maken.

- De school verzamelt consequent de resultaten van haar leerlingen in het hoger onderwijs. De leerlingen kiezen in verhouding tot het Vlaams gemiddelde meer voor het universitair onderwijs. De resultaten in het hoger onderwijs zijn voor de verschillende studierichtingen divers. Voor de sterkste studierichtingen zijn ze overwegend goed. Voor een aantal andere studierichtingen liggen de resultaten echter beduidend lager, ook indien de leerlingen hebben gekozen voor een professionele bachelor. Daarnaast probeert de school zicht te krijgen op de schoolloopbaan van haar leerlingen, maar de diepgang van deze gegevensverzameling zowel op vlak van de efficiëntie van de leerbegeleiding als mogelijke oorzaken van het hoog aantal B- en C-attesten in bepaalde leerjaren en studierichtingen, bleef nog beperkt. De minder gunstige attesteringscijfers zijn enerzijds opmerkelijk, gezien de brede leerlingenbegeleiding. Maar anderzijds zorgen het goede imago van de school in het Leuvense en het aangename schoolklimaat er evenwel voor dat ouders en leerlingen voor de klasgroep en de school blijven kiezen, zelfs ondanks herhaald tegenadvies. De school staat voor de uitdaging om de efficiëntie van haar advisering gekoppeld aan de clausulering, evaluatiepraktijk, intakebeleid en leerbegeleiding te verhogen.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Uitgestelde beslissingen hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37, §2.
- De B- en C-attesten motiveren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art. 5, §5, 6 en 8.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school wordt geleid door een directieteam met een duidelijke taakverdeling op organisatorisch en inhoudelijk vlak. Voor enkele beleidsaspecten is er samenwerking met de andere scholen van de inrichtende macht of scholengemeenschap: bijv. logistiek beleid, personeelsplanning en -evaluatie, nascholing. Er is een uitgebreid middenkader aangesteld met verschillende coördinatoren per graad die het directieteam op functionele wijze bijstaan. Dit leidt tot een relevante delegering van taken en tot een leiderschap waarbij visie en concrete afspraken voortdurend worden getoetst en gedragen binnen een bredere groep.
- Er is een duidelijke beleidsmatige aansturing van de onderwijsprocessen. De algemene visie is uitgeschreven in het pedagogisch project van de school en in een aantal deeldocumenten (bijv. op vlak van leerlingenbegeleiding, werken aan begeleid zelfstandig leren en onderzoekscompetentie, aanvangsbegeleiding, nascholingsbeleid). De prioriteiten hierbij worden via specifieke visieteksten, operationele doelen en actieplannen geconcretiseerd en geactualiseerd. Deze visie en afspraken worden ook gedragen door het personeel en concreet omgezet in de praktijk. Voor andere aspecten van het onderwijskundig beleid (bijv. evaluatie) worden vanaf dit schooljaar eerste aanzetten gegeven om dit diepgaander uit te werken. Daarbij wordt in eerste instantie een sensibiliserings- en professionaliseringstraject uitgewerkt, met als doel een eerste gezamenlijk vertrekpunt te creëren.
- De implementatie tot op het vakniveau wordt ondersteund door een aansturing van de vakgroepen. Daarbij wordt enerzijds de concrete uitwerking van bepaalde producten verwacht (bijv. jaarplannen, een leerlijn begeleid zelfstandig leren), anderzijds worden de vakgroepen aangezet om via een 'reflectiewijzer' na te denken over de eigen werking en via een 'actieplan' zelf prioriteiten voorop te stellen. De opvolging gebeurt veeleer globaal via informele en/of functioneringsgesprekken. Deze mix van formele en informele aansturing gaat gepaard met een overwegend goede vakgroepwerking.

- De schoolleiding heeft een visie ontwikkeld over haar talenbeleid. Men draagt voldoende zorg voor een breed draagvlak op uitvoeringsniveau om doelgericht te kunnen werken. Het resultaat is een dynamisch talenbeleid, dat breed gedragen en structureel ondersteund wordt. De ondernomen acties zijn echter vooral gericht op 'Nederlands voor de communicatie'. Dit schooljaar richt men zich ook op 'Nederlands als instructietaal', maar de concrete uitwerking hiervan blijft nog beperkt. Verder brengt men de behoeften inzake taalvaardigheid Nederlands al voor het derde jaar na elkaar in kaart, maar men gaat nu pas van start met het remediëren ervan. Er wordt waardevol samengewerkt met externen in de opzet van het talenbeleid en diverse projecten. Het talenbeleid maakt deel uit van de schoolcultuur, maar de doelstellingen ervan zijn onvoldoende duidelijk en meetbaar geformuleerd om evaluatie en bijstellingen mogelijk te maken.
- Participatie bij de besluitvorming vormt een belangrijk kenmerk van het schoolbeleid. De wettelijke participatieorganen zijn reglementair samengesteld en vormen een meerwaarde voor het functioneren. Verder zijn er informele participatieorganen die als klankbord voor de schoolwerking en de beleidsprioriteiten ingezet worden. De directieraad, beleidsraad en de stuurgroep leerlingenbegeleiding vervullen daarbij een cruciale rol. De samenwerking met coördinatoren en werkgroepen werkt participatieve besluitvorming en geregelde reflectie eveneens in de hand. Daarnaast vormt ook het 'open leraren moment' een belangrijk instrument om alle personeelsleden bij de school te betrekken. Ook het feit dat de schoolleiding zich laagdrempelig opstelt ondersteunt een professionele vertrouwensrelatie. De schoolleiding hecht verder via de schoolraad belang aan de inspraak van leerlingen en ouders.
- De school besteedt aandacht aan kwaliteitszorg. Dit gebeurt vooral door een gerichte opvolging van de dagelijkse werking van de school. Daarnaast werd een uitgebreid traject integrale kwaliteitszorg opgestart. Het lerarenkorps is hier nauw bij betrokken via het aanbrengen van de waarden van de school en mogelijke werkpunten daarbij. Toch werd bij dit traject weinig gebruik gemaakt van concrete gegevens (bijv. op vlak van attestering, doorstroming binnen en buiten de school, succes in het vervolgonderwijs) zonder veel voorafgaande en verbredende visieontwikkeling. De school doet wel moeite om ondersteunende gegevens in kaart te brengen, maar de diepgang hiervan (bijv. op vlak van de resultaten van remediëring, de mogelijke oorzaken van lage klasgemiddelden, een hoog aantal B- of C-attesten in bepaalde leerjaren en studierichtingen) is nog beperkt. Verder blijven de werkpunten die hieruit worden afgeleid nog weinig concreet. Een meer diepgaande analyse als basis voor gerichte acties is dus nodig om de kwaliteit verder te verbeteren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De kwaliteitsvolle leerplanrealisatie biologie in de tweede en derde graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De betrokkenheid en inzet van het schoolteam.
- Het leer- en leefklimaat.
- Het aanbod van extra muros-activiteiten en het aanbod tijdens de middagpauze.
- De aandacht voor de uitwerking van een leerlijn begeleid zelfstandig leren.
- De aanvangsbegeleiding.
- De deskundigheidsbevordering.
- De leerbegeleiding en socio-emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De participatieve besluitvorming.
- De professionele vertrouwensrelatie tussen schoolleiding en personeel.
- De duidelijke taakverdeling binnen een goed functionerend middenkader.
- De gerichtheid op voortdurende ontwikkeling en bijsturing.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De aandacht voor de competentiegerichtheid in de vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het evaluatiebeleid.
- Het groot aantal B- en C-attesten in bepaalde leerjaren en studierichtingen.
- De aandacht voor differentiatie in aanpak en evaluatie in samengestelde lesgroepen.
- De verdere concretisering van de remediëringaanpak.
- De leerplanrealisatie in grote lesgroepen.
- Het bewaken van het evenwicht tussen extra muros-activiteiten en onderwijstijd.
- Het talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De verzameling en analyse van gegevens met het oog op kwaliteitsbewaking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor fysica in de derde graad Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen.

Wat betreft de regelgeving:

- Uitgestelde beslissingen hanteren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37, §2.
- B- en C-attesten motiveren conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5, §5,6 en 8.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	fysica	fysica
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	fysica	fysica

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 januari 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Wouter Schelfhout

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Patrick Vandewiele